

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

78. ÉVFOLYAM

2008 JÚNIUS

No. 3 (370), Vol. 78, June 2008, USPS 178-560

3. SZÁM

JÉZUS VÁLÁSA

Olvasd: János 14:23-31.

A válásról a legtöbb embernek a házasság és a halál jut az eszébe. (Talán mert manapság a házasságok fele válással végződik — *O tempora, o mores!*) Tény, hogy minden házasság válással kezdődik: “elhagyja a férfi atyját és anyját...”, mint ahogyan minden halál a földi élet elhagyásával. A válásnak azonban van egy sokkal tágabb fogalmi köre is, amelyre ritkábban gondolunk, amely alatt egy térben és időben történő mozgást, valamilyen előrehaladást értünk. Így válnak el például a ballagó diákok az *alma matert* d. Igen, minden ballagás — válás!

Jézus válását hasonló értelemben kell látnunk és láttatnunk. Jézus bejelenti, hogy elmegy, azaz visszatér az Atyához. Az első Pártfogó tehát válni készül a tanítványaitól, pedig kezdettől fogva mindvégig szerette és szereti őket. (János 13:1) Különös válás tehát a Jézus válása, mivel szereti az övéit, mégis megválnak tőlük. Figyelmet érdemelnek búcsúbeszédében az igepárok! Nemcsak azt mondja, hogy elmegy az Atyához, hanem ezt is: elmegyünk az Atyához (14:23). A világhoz így szól: “ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek”. (János 7:34) Tanítványainak viszont ezt mondja: “helyet készíték nektek, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is”. (János 14:3)

Jézus válása az Atya akaratából történik, miközben a válófélben lévőek együtt kelnek útra! Együtt indulnak el, hogy elváljanak, és az út végén ismét együtt lesznek. Jézus tanítványinak az élete tehát semmiben nem különbözik az apostolokétól, és megfordítva. Akik Jézust eddig követték, elhagyták mindenüket és mindenkiüket. Válniuk kellett, hogy Jézussal lehessenek. Hasonlóan indulnak az apostolok is. Mindent, ami a történeti Jézushoz kötötte őket, most maguk mögött kell hagy-

niuk. Csak az ígét vihetik! Megyek és megyünk!

A tényleges válás azonban csak ezek után következik, mégpedig a tanítványok kíséretében: “keljete fel, menjünk el innen”. Ez jeladás, a keresztfelindulás startja! Aztán hamarosan elváltak útjaik, mert “eljön az óra, sőt már el is jött, amikor elszéledtek, mindenki a

Jézus válása az Atya akaratából történik, miközben a válófélben lévőek együtt kelnek útra!

maga otthonába, engem egyedül hagytok: de én mégsem vagyok egyedül, mert az Atya velem van”. (János 16:32) Ébredjete, menjünk!” — hangzik Jézus szava Márk szerint is (Márk 14:42).

E felszólításnak (amely után a Jézust letartóztató katonák megkezdik az “oszlátást”, a tanítványok pedig elszélednek) a missziói parancsban megszólaló ige a párja: “Menjete!” Ez a mozgósítás pedig a “jó nekünk itt lenni” elmenté. Nem véletlen, hogy a katolikus mise szintén küldéssel ér véget: menjete!

Meglepően hangzik, de a mi Istentiszteleteink is válások. Isten szava útra bocsátja a gyülekezetet. Ahogyan egykor a Jézust hirdető elhagyták a zárt ajtó mögötti biztonságosnak vélt rejtekhelyeiket, a zsinagógáikat (ahonnan többnyire ki is zárták őket!), és elindultak a világba az evangéliumot hirdetni, úgy kell (kellene) a gyülekezetnek is az Istentiszteletről útra kelnie. Jézus tanítványai csak pünkösdi maradhattak a

szent városban, Jeruzsálemben, utána szét kellett rebbenniük, de mégsem maradtak magukra, hiszen immár két Pártfogó is velük ment az úton: Jézus és a másik Pártfogó, a Szentlélek! Menjünk el innét, menjete!

Igénk nem mondja meg pontosan, hová is menjete, de azt igen, hogy “innen el”. És ez soha nem könnyű, mert mostantól valami egészen más fog következni, és a változást a többség soha nem szereti. Jézus itt a búcsúbeszéde végén a nyugtalankodó, bizonytalankodó, és szomorkodó tanítványait vigasztalja. (Igeszakaszunknak a 17. fejezet végén a helye. E szavakkal zárul a János 13:1-ben kezdődő búcsúbeszéde és főpapi imája.) A tanítványoknak nem kell nyugtalankodniuk, mert az Atya házában sok hajlék van, ahol szállás készül részükre. Amit Jézus megtiltott Péternek a hegyen, azt már engedélyezi: “szállást készítünk magunknak!” Figyeljünk itt is az igepárra: “elmegyete helyet készíteni” (János 14:2), és “elmegyünk és szállást készítünk”. (14:23)

Ami a bizonytalanságot illeti, Jézus most már nyíltan szól a tanítványaihoz: maradjanak Őbenne! Ha megmaradnak, sok gyümölcsöt teremnek. Ha nem, nélküle semmit sem cselekedhetnek. Együtt szól bátorítás és figyelemztetés: “ha az én ígétet megtartotát, a tieteket is meg fogját tartani” (János 15:20).

Végül, ami a szomorúságot illeti, Jézus nem hallgatja el, hogy a tanítványok sírni és jajgatni fognak, ezzel szemben pedig a világ örül: “ha engem üldöztek, tieteket is üldözni fognak”. Ámde a tanítványok szomorúsága örömmre fordul. Megyek, megyünk — így válik el Jézus a tanítványaival együtt a világtól. Menjünk el innen, és menjete — így indulnak el a tanítványok Jézus nevében tanítvánnyá tenni [✓]

minden népet, oldalukon a két Pártfogóval: az Úrral és a Szentlélekkel!

És mert sem Jézus, sem Jézus országa, sem a tanítványai “nem e világból valók” (János 17:16), az Ő békessége sem az adott világ keretei között keresendő. Jézus békessége nem olyan, mint Augustus békéje. Ő nem trónra tör; a keresztfára megy. És ez lesz a békesség! A magukra maradt tanítványokat a világ üldözni és gyűlölni fogja. És ez lesz a békesség! A tanítványok e világban sírni és jajgatni fognak, de szomorúságuk örömmre fordul. És ez lesz a békesség!

Szó sincs tehát itt a világ és vallás, a test és lélek békességének megkülönböztetéséről vagy szembeállításáról. Ennek a békességnek a titka ez: “nem úgy adom, ahogy a világ adja”. A tanítványok nem e világból valók, ugyanakkor, mivel nincsenek kivéve a világból, békességét az adott világ keretei között kell érvényre juttatnia. Mivel azonban egészen másképpen adja, magától értődő, hogy egészen másképpen nyilvánul meg a tanítványok életében.

Jézus beszédéből semmiféle kegyeskedő, világ fölött lebegő, hajakok szála sem fog görbülni “élmény-békesség” nem következik. Jézus békessége külsőleg valójában nem is békességnek látszik. Tehát nem a költői ábránd nyomvonalán halad, nem a “lelkünknek boldogságos, vágyott békességét” hagyja ránk, hanem a keskeny út, a keresztt, a gyönyörűséges igája békességét, amely engem is ugyanoda vezet, ahová egykor a Mester elindult. “S ott a kereszt aljában békességet lelek”. Ámen.

Weltler Sándor ev. lelkész (Malomsok)
Pünkösdi igehirdetés.

ZSOLTÁRIMÁDSÁG

Istenünk, ha kiárasztod Lelkedet, élet támad. Új teremtés jön létre, megújul a földkerekség! Mert Nálad van az élet forrása, és a Te világosságodban látjuk a világosságot. Mily drága a Te szereteted, Istenem, oltalmadba menekülnek az emberek.

Én, az Úr vagyok a te Istened:
Nyisd ki a szádat, és Én
megelégítelek. Neked adom a
búza legjavát, szikla odvából
vett mézzel táplálalak.

Istenünk, ha kiárasztod Lelkedet, élet támad. Új teremtés jön létre, megújul a földkerekség! Hallelujah!

MAGYAR-MAGYAR PÜSPÖKI CSÚCSTALÁLKOZÓ

Adorjáni Dezső püspök vezetésével április 17-én négytagú delegáció érkezett Magyarországra a Romániai [Magyar] Ev. Lutheránus Egyház képviseletében.

Ittész János elnök-püspök vezetésével a Püspöki Tanács tagjai, valamint Csepregi Zoltán, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora fogadta a vendégeket.

A találkozón két olyan jelentős megállapodást kötöttek, amelyek minden bizonynyal kihatnak a két egyház jövőbeni még szorosabb együttműködésére.

A megállapodás főbb pontjai:

1. A teológiai képzésben a korábbi laza együttműködést szorosabb intézményi kapcsolat váltja fel. Ennek jegyében az EU tag Románia polgárai minden további nélkül tanulhatnak az Evangélikus Hittudományi Egyetemen, amennyiben ezt az egyházak vezetősége engedélyezi.

2; A lelkészi szolgálat mederbe terelése pedig az elmúlt években olykor megtapasztalt anomáliákat kívánja kiküszöbölni. Ennek jegyében azon lelkészek, akik Romániából a Magyarországi Evangélikus Egyház keretében szeretnének munkát vállalni, a következő feltételeknek kell eleget tenniük:

- A megelőző szolgálati hely (egyházköz-ség) teljes ügyvitelének átadás-átvétele.
- Mindennemű tartozás és adósság kiegyenlítése.
- Egyházmegyei és egyházkerületi ajánlólevél vagy választhatósági nyilatkozat.

Az ülésen részt vett Zászkaliczky Pál ny. lelkész, a budapesti székhelyű Magyar Evangélikus Konferencia titkára is.

[Közbeszúrva, fontos kapcsolatosan azt is tudni, hogy a budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetem és a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet között évek óta olyan cserediák-program alakult ki, mely nemcsak kölcsönös tájékozódást nyújt, hanem mind intézményesen, mind személyi szinten is mélyíti és erősíti az összetartozást. - Sz.]

A házigazda Fabiny Tamás püspök, úgy is mint az Evangélikus Hittudományi Egyetem, valamint a lelkész továbbképzés felelős püspöke elmondta, hogy a két egyház közötti még szorosabb együttműködést szolgálja e két megállapodás. Távlati cél egy olyan egyházunió, amelyben mindkét egyház megőrzi szervezeti önállóságát, ám minden szolgálati területen együttműködnek. Ezzel lélekben, az egyházi kapcsolatokban meg lehet szüntetni a fájdalmas trianoni határt.

Evangélikus Hírlevél

**EMLÉKEZZÜNK
TRIANONRA!
1920. JÚNIUS 4.
NEM
FELEJTHETÜNK!**

JÉZUS KÉPREGÉNYBEN

Jézust hosszú fekete hajú, lobogó vörösrös tunikás harcosnak ábrázolja egy képregényben az angol-nigériai Akinsiku Ajinbayo, aki Siku néven alkot. Ezt szentségtörésnek gondolhatnánk, ám az anglikán egyház jóváhagyta a “The Manga Bible”-t és “ragyogónak, intelligensnek” minősítette.” Jézust eredeti ‘superman’-nek látom, ezért lép színre ebben az alakban és hősi pózokban” — magyarázta választását Siku. Ez a hős valóban sok brit gyereknek tetszik; háromszázezer példányt vásároltak a képregényből a szigetországban, és ezzel a műfajban az első helyre került. A képregény célja eljuttatni a tizenöt-huszonöt éveseknek a Biblia üzenetét a fiatalok által használt nyelven. Az anglikán egyház egyik szóvivője ezt így kommentálta: “Sérthet egyes embereket, sokan azonban azonosíthatják magukat vele. A gondolat, hogy Jézus szuperhős, nem új. Elég a “Jézus Krisztus szupersztár” című rockoperára és filmre gondolnunk. A fontos az, hogy a Biblia üzenete megmaradjon.” A képregényt megdicsérte maga a canterburyi érsek is.

MTI/ÉÉ

8.8 BILLIÓ US DOLLÁR

Két neves kutatóintézet — a “University of Notre Dame” és a “Hudson Institute” — együttes kimutatása szerint az USA-beli egyházak és egyéb vallással kapcsolatos szervezetek 2006 folyamán 8.8 billió US dollárt juttattak el inségek enyhítésére arra rászoruló, általános szegénységben szenvedő vagy természeti katasztrófákkal sújtott országokba. Ez az első országos felmérés olyan egyházi adakozásokról, melyeket ún. fejlődő országokba irányítanak segélyként. A kutatómunkát támogatta a “John Templeton” Alapítvány is.

ENI

A REFORMÁCIÓ ÜZENETÉNEK NÉGY OSZLOPA

A REFORMÁCIÓ EMLÉKPARK ÜNNEPÉLYES ÁTADÁSA A FASORBAN

Egy tavaly őszi borús napon született meg az elhatározás, hogy a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium és a fasori templom melletti elhanyagolt területet méltóképpen rendezi a VII. kerületi Erzsébetváros Önkormányzata, mégpedig a helyi protestáns gyülekezetekkel közösen, mivel a terület egy evangélikus gimnázium, valamint egy református és egy evangélikus templom közelében helyezkedik el. Az elképzelés valósággá vált május 12-e napfényes tavaszi napján, pünkösdi hétfőjén. Ezen az ünnepen avatta fel Bogárdi Szabó István református, Gáncs Péter evangélikus püspök, és Mészáros Kálmán baptista egyházelnök a parkban felállított emlékművet, Lestyán Goda János szarvasi szobrászművész alkotását. A monumentális emlékmű alapkövetétele tavaly október 31-én már megtörtént; akkor a lutheri reformáció kezdetének 490. évfordulójára emlékeztek az eseménnyel.

Az erzsébetvárosi önkormányzat területrendezési szándéka egyetértésre talált a kerület protestáns egyházközösségeinek vezetőségében. Az alapötlet, miszerint a reformáció egyházainak közös üzenetét kifejező műemlékkel ellátott emlékparkot kellene létrehozni az addig kutyafuttatónak használt területen, Aradi György fasori evangélikus lelkészről származik. Az emlékpark kialakításának teljes költségét a VII. kerületi önkormányzat állta. Hunvald György polgármester elmondása szerint a szobor 20 millió, a parkrendezés pedig 51 millió forintba került (125 ezer, ill., 320 ezer dollárba).

A Reformációi emlékpark átadása és a reformációi emlékmű felavatása egy egész napos, "Pünkösdi protestáns fesztivál" elnevezésű programsorozat részeként került megrendezésre, amelyen a Luther Kiadó, a Kálvin Kiadó, és a Magyar Bibliatársulat kedvezményes könyvvásárral állt az érdeklődők rendelkezésére.

A program délelőtt 10 órakor ünnepélyes kapunyitással vette kezdetét, majd a játzóterí gyermekfoglalkozások és a Palinta Társulat kicsiknek szóló zenés műsora töltötte ki a délelőtti hátralévő részét. (A park egyik felén játzóter fogadja a gyermekes családokat, a tulajdonképpeni emlékparkot pedig a tér másik felén, az emlékmű körül alakították ki.)

A látogató közönség térenhallgatás közben bográcsételeket fogyaszthatott ebédre, du. 2 órától pedig megtekinthették a Márkus Színház társulatának előadásában Petőfi Sándor: A helység kalapácsa

című művének feldolgozását. 3 órától pedig a gyermekek bábjáték-előadása szórakoztatta a résztvevőket.

A reformációi emlékmű átadására, felavatására 4 órakor került sor ünnepi ökumenikus liturgia keretében. Ennek megkezdése előtt a bevezető avató beszédet Hunvald György polgármester mondta el, és köszönetet mondott a protestáns gyülekezeteknek, lelkészeknek, egyházvezetőknek, valamint minden érintettnek, aki valamilyen formában részese volt az emlékpark létrehozásának. Az ünnepi istentisztelet liturgiáját Aradi György evangélikus lelkész vezette és az egyházvezetőkkel együtt leplezte le a Reformációi emlékpark emlékművét.

Bogárdi Szabó István református püspök a reformáció üzenetét egy páli intelem és egy zsoltárvers segítségével fogalmazta meg. A szobor talapzatán is olvasható a páli ige: "Az igaz ember hitből él", s az istenkeresés során bontakozik ki számára a keresztyén élet titka: a világ egyetlen és végső, isteni erőforrásából táplálkozva juthat — a zsoltáros szavaival — "erőből erőre", hogy képes legyen a szelídség, az alázat, az irgalom, és a szeretet krisztusi példáját embertársai elé élni. Mindez csakis hitből fakadhat, és a reformáció legnagyobb felismerése éppen ez: hit nélkül nincsen igazi élet.

Gáncs Péter evangélikus püspök a Reformációi emlékpark létrejöttét és pünkösdi felavatását a megújulás közös reményiségének távlatába helyezte: talán egy prófécia valóra válásának tanúi vagyunk, ahogy azok a hitek is, akik az első pünkösdi csodáját átélve az egyház kialakulását és egy gyökeres belső megújulást tapasztalhattak meg a kommunikációt és kommuniót teremtő, kapcsolatokat szülő Szentlélek munkája révén. Az emlékmű oszlopai útjelzők a számunkra — mutatott rá a püspök —, amelyek jelzik egyházaink megújulásának irányát (utalva ezzel a talapzatra vésett mondatra: "Az egyház állandó megújulásra szorul"), kijelölik számunkra a találkozás helyét, a reformáció ma is érvényes alapigazságaival utalnak közös gyökereinkre, és indítanak bennünket a közös nyelv keresésére. A sokszínű együttműködés és a közös építkezés üzenete pedig a világnak szól, hiszen ennek az országnak égető szüksége van a sikeres összefogás bátorító példáira.

Nem csupán egy szoboravatáson vagyunk jelen — mondta Mészáros Kálmán baptista egyházelnök, aki leszögezte, hogy

ezen a pünkösdi eseményen fókuszpontba kerül a krisztusi örömméret, amelyet az egyházaknak tovább kell adniuk a világban küldetésük során. Pünkösdi csodája útjára indította az evangélium nemzetközi diadalát, s ahogy a régiók is továbbadták, amit kaptak, számunkra is kulcskérdés, mit viszünk és adunk innen tovább.

Lestyán Goda János alkotását, a reformációi emlékművet dr. Harmati Béla László művészettörténész, az Evangélikus Országos Múzeum igazgatója méltatta és mutatta be a közönségnek. "Mi a reformáció üzenete a 21. század emberének?" — tette fel a kérdést azzal a szándékkal, hogy azt a szobor mint műalkotás értelmezésének segítségével válaszolja meg. Harmati Béla László három nagy európai reformációi emlékművet sorolt fel, és jellemzett röviden: az 1868-ban állított worms-i, az 1883-ban felavatott lipcei, és az 1917-ben átadott genfi emlékművet. Az egymástól sok tekintetben eltérő műalkotásoknak van egy közös vonásuk: mindegyikük a reformáció meghatározó alakjainak ábrázolásával próbálja kifejezni a reformáció nagyságát.

A fasori emlékparkban azonban — hangsúlyozta az evangélikus múzeum igazgatója — nem ilyen emlékművet látunk. Lestyán Goda János más utat választott: nem személyeket akart megformálni, hanem a reformáció alapantításait próbálta formába önteni a művészi kifejezőkészség eszköztárával. A felülnézetből keresztet formáló négy oszlop a reformáció tanításának négy alappilléret szimbolizálja: "Solus Christus", egyedül Krisztus. "Sola scriptura", egyedül az Írás. "Sola fide", egyedül a hit. "Sola gratia", egyedül a kegyelem. A "négy 'sola'" alapjaitban változtatta meg Európát a 16. századtól kezdve. Ez az emlékmű arra is figyelmeztet: ember, nézz föl! Annak az embernek szól ma ennek a négy felkiáltójelnek az intése, aki életét leginkább a horizontalitás egydimenziós világában éli, és arra van szüksége, hogy a vertikális isteni dimenzió spirituális távlati megnyíljanak előtte. Ez a négy oszlop nem tárja fel mondanivalóját azonnal: közeledésre, körbejárásra, és feltekintésre van szükség ahhoz, hogy mélyebb üzenete eljusson a művet továbbgondoló emberhez.

Az ünnepi Istentisztelet emlékműavatását követően Márk evangéliumának szabotári felolvasása következett, majd az este folyamán egyházzenei koncerten, a

—————*folytatva a 7. oldalon*—————

EGYHÁZUNK UTAZÓ NAGYKÖVETE

DR. PÓSFAY GYÖRGY JUBILEUMÁRA

Dr. Pósfay György ez év derekán, 2008. június 18-án ünnepelte 87. születésnapját. Június 19-én volt 65 éve, hogy D. dr. Raffay Sándor püspök lelkésszé avatta. Június 20-án pedig az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora, dr. Csepregi Zoltán nyújtotta át az 1943-as évfolyam már csak két tagjának — Pósfay Györgynek és Szentpétery Péternek — a gyémántdiplomán túli elismerő oklevelet. Valószínű, hogy a számmisztikával foglalkozók valamit kiolvasnának az egymást követő napok, ha nem is évek, egymásutánjából. Mi nem ilyesmire gondolunk. Sokkal inkább Isten hűségét idézzük magunk elé, aki eddig 87 évet adott ünneplünknek; ebből 65-öt szeretetének tanúságtételére, a krisztusi kérügma hirdetésére, és a szentségek Urunk rendelkezése szerinti kiszolgáltatására használt. Legyen Néki hála ezért!

Mit is kívánhatnánk az ünnepeltnek, szebbet, jobbat, mint további jó egészséget, mert a többi — mindannyian tudjuk — ennek függvénye. De köszöntésünk mellett hadd szóljunk arról is, hogy a külső történések fátyla mögött ki az az ember, akiről beszélünk, akinek nagyívű életpályáját hálaadással értékeli családja, nyugati szolgatársai, a hazai evangélikus egyház, az amerikai és a világ evangélikussága.

Nagyköveti tiszte azzal kezdődött, hogy 1948 augusztus 22-én az Egyházak Világtanácsa gyűlésén Amsterdamban Vajta Vilmosossal és Leskó Bélával együtt képviselte a Magyarországi Evangélikus Egyházat, miután az egyház egyetlen hazai képviselőjének, D. Ordass Lajos püspöknek, az Evangélikus Világszövetség alelnökének kijutását, az akkori államhatalom megakadályozta. Majd e nagyköveti tisztt folytatódott a nyugateurópai, Egyesült Államok-beli, venezuelai magyar lelkészi szolgálat vállalásával. Betetőződött a genfi központú Evangélikus Világszövetség délamerikai titkári, mintegy másfél évtizedes felelősségteljes és teológiai tudást, diplomáciai készséget kívánó feladatával.

Pósfay György nemcsak keresztyén

teológus, félelmetesen jó memóriájú egyháztörténész, és ökumenikus nyitottsága mellett a lutheri teológia doktora, de ugyanakkor megtestesíti azt, amit ma minden keresztyén teológustól elvárunk, hogy tudniillik legyen ismeretanyagot magában felszívó szakember, és emellett kora társadalmának és kultúrájának kompetens gondolkodója is.

Pósfay György a tisztességes és keresztyén proklamáció egzisztenciális hirdetésének elkötelezettje, aki korának kultúrája iránti nyitottsága és fogékonysága mellett mindig Isten igéjének irányítása alá rendelte életét. Ez lett szolgálatának belső tartalma. Sokak tehetnének tanúságot arról, hogy "nagyköveti", magasszintű szolgálata mellett mindig talált időt a kicsik és a kevesek megkeresésére, hogy velük i-geközösségben legyen együtt. A kevesen is hű volt és (talán ezért is) bízta meg őt oly sokkal az egyház Ura. Igen nagy dolog, hogy szolgálatában mindig maga mellett tudhatta felesége, Emese maradéktalan segítségét, bátorítását, és áldozatos támogatását.

Az *Imitatio Christi* megélőjének életére és családjára Isten további áldását kéri az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia és a Külföldön (Nyugateurópában) Élő Magyar Lelkészek Munkaközössége, barátai és tisztelői.

Pátkai Róbert, ny. ev. püspök (London)

(Pósfay György lelkészi jubileumát méltatták az "Ev. Lutheran Church in America" egyháznak a "Northeastern Ohio" Egyházkerülete május 16/17-i közgyűlésén is, hiszen ennek az egyházkerületnek a közösségébe tartozik. – Sz.]

¶ A Külföldön (Nyugateurópában) Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége esedékes közgyűlését május 22-én Piliscsabán tartotta. A tárgysorozaton beszámoló mellett szerepelt a Munkaközösség átszervezésének a szüksége, tekintettel a körülményekben és a tagságban bekövetkezett változásokra, a szervezet 1957-ben történt életre hívása óta. A KÉMELM elnöke Pátkai Róbert ny. püspök és titkára Gémes Pál lelkész. ■

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2008. január 25-e és május 24-e között vett adományokat.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$30: Dr. Molnár Ágoston (NJ). **\$14:** Bruckner Edit (IN). **\$10:** Schmidt Béla (NJ). **\$9:** Fodor Irén (ON). **\$8:** vonBakonyi Éva (OH). **\$6:** Vajda István *ajándék előfizetésre* (FL). **\$5:** Molnár Edit (OH).

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$50: N.N.

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2008: Dr. André László (CA), Szinay Krisztina (NY).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azonban, mint három évre szóló előfizetést nem fogadunk el; az előálló "maradékot" adománynak tekintjük. Az adományt felsoroljuk, az előfizetés állását a címszalagon jelezzük. ✕

AZ ÁGOSTAI HITVALLÁSBÓL AZ I. HITCIKK: AZ ISTEN

Gyülekezeteink teljes egyetértéssel tanítják: A niceai zsinat határozata az isteni lényeg egységéről és a három személyről igaz és azt minden kételkedés nélkül hinni kell. Közelebről, hogy egy isteni lényeg van, neve szerint is, valósággal is Isten, örökkévaló, test nélküli, részekre oszthatatlan, végtelen hatalmú, bölcseségű, és jóságú, mindeneknek — láthatóknak és láthatatlanoknak — teremtője és megtartója; és mégis három személy van, egyenlő lényegű és hatalmú, együtt örökkévaló: az Atya, a Fiú, és a Szentlélek. A személy szót pedig olyan értelemben használják, ahogyan ebben az összefüggésben az egyházi írók használták: nem részt vagy tulajdonságot jelöl másvalamiben, hanem azt, aminek önálló léte van. — Elítéli mindazokat a tévtanításokat, amelyek ez ellen a hittétel ellen támadtak.

In: Konkordia könyv - Az evangélikus egyház hitvallási iratai (1957).

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légipostán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címre küldendő:

Postmaster, send address changes to: **Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.**

PROLONGÁLT KEGYELMI IDŐSZAK

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE 1956. NOVEMBER 1-E ÉS 1958. JÚNIUS 17-E KÖZÖTT
XIII. RÉSZ: A GYÜLEKEZETEK GONDJAIVAL VALÓ TÖRÖDÉS BEMUTATÁSA ZALAEGERSZEG PÉLDÁJÁN

Az 1956-os szabadságharc ötvenedik évfordulója alkalmából cikksorozatban emlékezzünk meg azokról az eseményekről, melyek a Magyarországi Evangélikus Egyházat érintették azokban az időkben. Hálas köszönetet mondunk a cikksorozat szerzőjének, Nt. dr. Böröcz Enikő ev. lelkésznek, a hazai Evangélikus Országos Levéltár tudományos munkatársának. Sz.

*

Az Ordass-Túróczy korszakban — bár rövid időre — visszaállt az a régi rend, amelyet az 1934–1937-es novelláris zsinat még megerősített, hogy ti. az egyházban a Jézus Krisztusba vetett közös hit nyomán támadt gyülekezet “minden hatalom forrása”. Mindez azt jelentette, hogy az egyházban minden egyházmegyei, egyházkerületi, és egyetemes egyházi szinten történő megmozdulásnak a gyülekezetekben folyó munkát kell segíteni.

Az 1948-ban összehívott zsinaton és annak egészen 1953-ig tartó ülésszakai — különösen az 1952-es területi és személyi változásokat követően — már a centralizáció lett az új jelszó. Vető Lajos és Dezséry László úgy értelmezték a maguk egyházvezetői szerepüket, hogy abból a gyülekezetek és a lelkészek kiskorúsítása és a mindenkori egyházi vezetőknek és az államhatalomnak történő szinte teljes kiszolgáltatottsága következett.

Ebben a helyzetben az 1956 novemberében bekövetkezett változások hatalmas megkönnyebbülést jelentettek a

gyülekezetek és a lelkészek számára. Egy Ordasshoz intézett levél egy részlete világosan mutatta ezt. “Megtanultuk becsülni azt a körülményt, ha püspökünk elsősorban, sőt kizárólagosan az egyház embere, egyházi, teológiai, Isten ígéjéhez kötött lelkiismerettel és nem az államhatalom képviselője, akár az egyház ellenében is.” A levél írója nagyon jól tudta, hogy csak az általa ábrázolt egyházvezetői felfogás vezethet oda, hogy a legtöbb figyelmet ismét a gyülekezetek és azok konkrét szolgálata kapja.

A zalaegerszegi gyülekezet és annak lelkésze Nagy Miklós a saját bőrükön tapasztalták meg, hogy mit jelent egy adott helyzetben az, ha az egyházkerület vezetője “értük és nem ellenük” van. Történetük a következő volt.

A gyülekezet 1928-ban — a zalaegerszegi katolikus plébánost akkor Pehm később Mindszenty Józsefnek hívták — épített egy emeletes házat, amely egyszerűre lett paplak és gyülekezeti ház. Az evangélikus egyházban akkor páratlanul szép épületet a gyülekezet 1951. október 2-ig használhatta. Az államhatalom ugyanis a következő napon minden törvényességet, sőt az evangélikus egyházzal kötött egyezményt is felrúgva az egész épületet igénybe vette. Először a tanács, később a katonaság használta az épületet. A lelkész méltatlan körülmények közé kényszerítették. A legnagyobb tragédia azonban az lett hogy “megfelelő cserehelyiség hiányában a gyülekezet szolgálata alaposan visszaesett”.

Lelkész és gyülekezet — igazuk tudatában — harcolni kezdtek. Csakhamar kiderült, hogy ez egy kétfrontos harc lesz. Ugyanis nemcsak a helyi és országos politikai hatalmasságok, a legfelsőbb szinten az Állami Egyházügyi Hivatal, hanem az akkori egyházi vezetők is — Dezséry László és Vető Lajos és az ő belső-egyházi kiszolgálóik — hamarosan a gyülekezet és lelkész ellenfeleivé váltak.

A lelkészt megpróbálták ellehetetleníteni, kényszernyugdíjaztatni, a gyülekezetet pedig azzal győzködték, hogy egy új lelkész vezetése alatt ők is más színben fogják látni saját helyzetüket. Mindenki, állami hatóságok és egyházi

vezetők tudták, hogy ebben az ügyben igaz az, amit az egyik illetékes megfogalmazott, hogy “tétéles törvényeink az egyháznak adnak igazat”, de azt is tudták, hogy a városi tanács nem akarja visszaadni az épületet. Dezséry László 1956-ban tett egy nagyon gyenge kísérletet a dolog megoldására. Azonban az igazság világos kimondása helyett a könyörgés útját választotta.

Levelet küldött az akkori honvédelmi miniszternek, és ebben azt kérte, hogy “amennyiben ez a honvédség érdekeit nem sérti, szíveskedjék úgy intézkedni, hogy a zalaegerszegi evangélikus parókiát közvetlenül az evangélikus egyházközségnek juttassák vissza”. A levélnek semmiféle fogamatja nem lett; lelkész és gyülekezet tovább szenvedtek. Az egyházban bekövetkezett változások mentették meg rövid időre a lelkészt és gyülekezetet a további zaklatástól.

Ordass a maga részéről azonnal odaállt Nagy Miklós lelkész, és a gyülekezet mellé. A püspök maga jelentkezett az egyházközség elnökségénél, és 1957. július 8-án levelet írt nekik. Ebben rákérdezett arra, hogy az egyházközség elnöksége “szándékozik-e a helyi hatóságoknál lépéseket tenni, avagy magasabb fórumoknál való közbenjárást tart szükségesnek”.

Azt is közölte velük, hogy amennyiben egyházvezetői segísége van szükségük, akkor készítsenek el egy beadványt, hogy ő mielőbb intézkedni tudjon. Ordass tehát nem csak elismerte a gyülekezet vezetőinek, lelkészének, és annak elnökségének az igazát, hanem harcukban melléjük állt, és a maga részéről, teljes mértékben támogatta őket.

A történethez hozzátartozik az is, hogy neki sem sikerült visszaszerezni az épületet. Azonban egy pillanatra sem esett bele abba a hibába, hogy a rablónak könyörgjön, és a kirabolat bántsa. Lelkész és gyülekezet Ordass eltávolításáig teljes szabadságban kereshették az igazukat. Harcukban Ordass utódát Káldy Zoltánt már nem tudhatták maguk mellett. Az épületet leromlott állapotban csak 1989 után került vissza a gyülekezethez. [Folytatása következik]

Dr. Böröcz Enikő ev. lelkész, egyháztörténész

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia szolgálatát és jogi helyzetének a megőrzését szívesen segítsék elő a Konferenciában való tagság vállalásával. A tagsági díj évi 20 dollár (ebben az összegben benne van az előfizetés is az “Erős Vár”-ra). A tagdíj erre a címre küldhető:

**Hungarian Conference - ELCA
 1467 Parkhaven Row
 Lakewood, OH 44107-4505**

Erre a címre esedékes/hátralékos előfizetéseket is be lehet küldeni. A támogatást előre hálásan köszönjük.

PÜNKÖSDI GONDOLATOK PÜNKÖSD UTÁN

“De eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádókat keres magának. Az Isten Lélek, és akik imádják Őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.” János 4:23-24

Annyi felé keressük Istent életünk során, s annyi mindenben vélünk nyomára bukkanni. A szeretetben, a meghitt boldogságban, a másik embertársban, a szenvedőkben és nyomorgókban talán egyaránt felsejlik előttünk Krisztus arca. De lehet, hogy a mindennapi hajtás, a “pénzcsinálás” — making money, ahogy az angol olyan szemléletesen kifejezi — megkívánta eszevesztett élettempó vagy más passzív kizárólag vasárnapra, a templomfalak közé zárra azokat a percek, amikor gondolatban mégiscsak Teremtőnk felé fordulunk, egyházi énekeket énekelve vagy az ige hirdetésre figyelve.

Jézus azonban a fent idézett igében valami egészen más jellegű Isten-ember kapcsolat lehetőségére és egyben kívánalmára hívja fel a figyelmünket. Mert bár Isten valóban mindenütt és mindenben jelen van, lényegét tekintve azonban Lélek, s az Ő imádói is lélekben és igazságban járulhatnak leginkább Őhöz.

Mit jelent lélekben imádni Istent? Nos, talán legfőképpen azt, hogy önmagunk bensője felé fordulva, legmélyebb lelki régióinkon is túlhaladva keressük Őt, Aki az élet leheletével és saját Lelkével ajándékozott meg minket, az istenképző Embert. Mint ahogy az imádság rendes helye is az a bizonyos benső szoba (Máté 6:6). S mintha zajos és egyre fékevesztettebb fogyasztási, szórakozási és munka-örületbe hajszolt világunkban éppen ez a benső szoba maradna egyre inkább zárva...

Jó hír, hogy az Atya keresi az Ő imádoit. Isten az, Aki magához vonzza mindazokat, akik őszintén felé törekzenek. S éppen pünkösöd csodája, a Szentlélek kitöltése erre a legnagyobb példát adja. Kívánom tehát, hogy a kettős lángnyelvek gyulladjanak ki szíveinkben most, amikor nem sokkal piros pünkösöd ünnepe utáni időszakban vagyunk, hogy megtapasztalhasuk azt a túlsorduló örömet és hitet, amit egykor az apostolok is átéltek az Egyház születésnapján.

Pál apostol mondja: “Aki pedig az Úr

ral egyesül, egy lélek Ővele.” (1Korinthus 6:17) Ennek reményében és tudatában csendüljön majd ajkunkon, de legfőképpen lelkünk mélyén a lutheri himnusz: “Jövel Szentlélek Úristen, töltsd be szíveinket bőven!” Ámen.

*

Kedves Erős Vár Olvasóközönség!

Az elmúlt két tanévben abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy az ohioi Columbusban, a “Trinity Lutheran Seminary” intézetben folytathattam teológiai tanulmányokat ösztöndíjas diákként, s íme most elérkezett a hazatérés ideje. Bízást mondhatom, hogy mind lelkiekben, mind szellemiekben sokat gazdagodtam, s külön örömmre szolgált, hogy az amerikai magyarság, s benne az amerikai magyar evangélikusság örömeibe és gondjaiba is bepillantást nyerhettem.

Ezúton szeretnék hálás köszönetet mondani az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia intézőbizottsága tagjainak — Bernhardt Béla főesperesnek, Rácz Zsuzsának, Rigney Ildikó lelkésznek, dr. Tomascsek Lászlónak — akik állhatatos munkájukkal, fáradozásukkal, és támogatásukkal eddig immár két tucat magyar evangélikus teológushallgatónak tették lehetővé, hogy azok itt, külhonban szerzett tapasztalataikat az anyaországi magyar evangélikusság épülésére és ápolására kamatoztathassák. Isten áldja meg őket mindezt!

Egyúttal az Úr áldását kívánom minden kedves amerikai magyar evangélikus testvérem életére is, bízva abban, hogy bár morzsolódó, maroknyi nyáj vagyunk, azért mégiscsak a Jó Pásztor az, Aki vigyáz ránk, hisz Hozzá tartozunk: Ez az, ami igazán fontos.

Megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel,
dr. László Virgil teológushallgató.

→**Utóirat:** A búcsúszavakat köszönjük és azokat viszonzva Virgil életútjára a kegyelmes Isten áldását kívánjuk. Nem maradhat említés nélkül az, hogy Virgil az intézet 2008-as “Theodore Liefeld” Díját nyerte el a bibliakutatás terén végzett kimagasló teljesítményéért. Ezt a díjat 18 éve adják ki évről évre egy-egy érdemes hallgatónak. Virgil személyében először kapta a Díjat — az elismerő oklevélhez még 400 dollár jutalom is társul — külföldi hallgató! Szeretettel gratulálunk! Az AMEK intézőbizottsága. X

LUTHER A HITRŐL

[Zsidók 11:1.] Az éppen a hit legnevesebb és legdrágább vonása, hogy szemét behunyva egyszerűen és boldogan mindent Istenre bíz, Nem kutatja, hogy Isten miért bánik vele így, vagy úgy, hanem akkor is Őt tartja a legfőbb jónak és igazságnak, ha az ész, érzület, s tapasztalat csupa haragot és méltánytalanságot látna is. Ezért mondja az ige, hogy a hit olyasmiről való meggyőződés, amit nem látunk, sőt aminek talán az ellenkezőjét látjuk. Ezért Isten szeretetetének és tisztetének legmagasabb foka is az, hogy Őt mindenek ellenére is jónak, igaznak tartjuk, és dicsőítjük. Mert ez megbotránkozás szörnyű veszedelme nélkül csak úgy lehetséges, ha természeti szem helyett tiszta hittel tekintünk rá.

◆

[Lukács 17:5.] A keresztyének testvéri közösségében egyik szentnek sincs többje, mint a másiknak. Péter és Pál nem kapott többet, mint Mária Magdaléna, vagy te meg én. Egy nyájhoz tartozunk, egyenlő testvérek vagyunk; nincs személyválogatás. Mária, az Úr anyja, Keresztelő János, és a megfeszített lator ugyanazt a jót birtokolják, amit te, én, s valamennyien, akik meg vagyunk kereszteselve s tesszük az Atya akaratát. Mijük is van hát a szenteknek? Az, hogy bűneik meg vannak bocsátva s a Krisztusban ígéretük van vigasztalásra és segedelemre minden szükségben, bűn, halál, és ördög ellen. De mindez az enyém is, tied is, és minden hívőé.

Az meglehet, hogy e kincset mi nem tudjuk oly szilárdan tartani és hinni, mint Keresztelő János és Pál apostol, de a kincs ugyanaz. Olyan mint mikor ketten emelik ugyanazt a serleget: az egyiknek reszket a keze, a másiké nem. Vagy amikor ketten tartják ugyanazt a telt erszényt: egyik erős kézzel, másik hanyagul. A kéz, ha erős, ha gyenge, semmit sem ad hozzá az erszény tartalmához. Így az apostolok és köztünk nincs más különbség, mint hogy ők ugyanazt a kincset erősebben tartják. Mindazáltal tudnom kell, hogy ugyanazt a kincset kaptam, amit a szent próféták, apostolok, és minden szentek kaptak. JÖK

**Szent, szent, szent a Seregek Ura,
dicsősége betölti az egész földet.**

Ézsaiás 6:3

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• Négyszázhat középkori eredetű kódexlapot és töredéket kapott vissza a soproni Berzsenyi Dániel Evangélikus Gimnázium (Líceum) könyvtára együtt az Evangélikus Konvent könyvtárával és levéltárával nemrégiben a Fragmenta Codicum akadémiai kutatócsoport restauratori műhelyéből. Az egykori felbecsülhetetlen értékű, kézzel írott művekből származó töredékek egyebek mellett Arisztotelész, Vergilius, Suetonius, Nagy Szent Gergely, és Szent Bernát műveiből származnak.

• Somlószőlősön felújított templomát és orgonáját, Beleden felújított orgonáját, Harkán felújított parókiáját és gyülekezeti termét, Somlóvecsén felújított imaházát és orgonáját vette ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet. Kiskunhalason a gyülekezet alapítása 70. évfordulóját ünnepelték. Pogányban a pécsi Baldauf Gusztáv Ev. Szeretetotthon új épületéhez helyezték el alapkövet ünnepi Istentisztelet keretében; az ünnepi szolgálatot Ittész János elnök-püspök végezte.

• Lezárult a Magyarországi Evangélikus Egyház "Aprókkal az aprókért" gyűjtőakciója. A forgalomból kivont 1 és 2 forintos érmék széleskörű összegyűjtéséből, majd beváltásából az akció 1,800,000 forintot — kb. 12,000 dollárt — fordíthat az egyházi gyermekmunka javára.

• Meghalt Nagyváti Pál ny. ev. lelkész.

• A budapesti tót ev. egyházközség Rákóczi úti kápolnájába új oltárképet helyeztek el. Ezt Korben Pál festőművész készítette és ajándékozta a gyülekezetnek. Az ünnepi Istentiszteleten dr. Fabiny Tamás püspök szentelte fel az oltárképet és Sabol Slavomír tót ev. püspök prédikált. A két püspök megállapodott abban, hogy a rozsnói magyar evangélikusok gondozására a Magyarországi Evangélikus Egyház küldhet lelkészt többéves megbízással.

• "És láték..." — Akvarellek a Jelenések könyvéhez címmel nyílt meg Karátson Gá-

bor kiállítása az Evangélikus Országos Múzeumban (Budapest V., Deák tér 4). A kiállítás a Biblia Éve 2008 rendezvény-sorozathoz kapcsolódik. [Budapestre látogató Olvasóinknak szeretettel ajánljuk a tárlat megtekintését.]

• A Keresztény-Zsidó Társaság május 22-én a bp.-deákteri ev. templom nagyertermében tartott ünnepi közgyűlést Izrael állam létrehívásának 60. évfordulója alkalmából. Az ünnepi műsor keretében többeknek adtak át "A párbeszédért" c. emléklapot a zsidó-keresztény megértés előmozdításáért. A kitüntetettek között van dr. Hausmann Jutta, az Evangélikus Hittudományi Egyetemen az ószövetségi tanszék tanszékvezető professzora is. A szervezetnek dr. Fabiny Tamás püspök az ügyvezető elnöke.

• Baján Nepp Éva az ev. gyülekezet új lelkésze.

• Tessedik Sámuel születésének 266. évfordulója kapcsán Tessedik napokat rendeztek a budapesti tót kulturális intézetben és Albertirsán. Előadásokkal Tessedik agrárreformer, pedagógiai, és egyházi munkásságát méltatták, s a mai mezőgazdaság kihívásait és lehetőségeit taglalták. Az ünnepi műsorhoz tartozott az, hogy a felvidéki Ipolybeszterce, Királyhelme, Malacka, és Ürmény, illetve Albertirsa, Pilis, és Szarvas vezetői klímányilatkozatot írtak alá, városuk klímastatégiájának kidolgozására. Az ünnepi Istentisztelet után Mígas Juraj, a Tótköztársaság budapesti nagykövete leleplezte a Tessedik emléket megőrkítő, az evangélikus parókia — az egykori lelkész szülőháza — falán elhelyezett tótnyelvű emléktáblát.

• "Praktikus formában" jelentették meg a Magyarországi Evangélikus Egyház adatárát. Az adattár eddig évenként az Evangélikus Naptár függelékeként látott napvilágot. Most azonban az adatok bővülése folytán — a nyugdíjas lelkészek és a külföldi magyar evangélikusság adatait is számítva — önálló kiadás vált szükségessé. Így az adattár ún. gyűrűs könyvben jelent meg, ami lehetővé teszi a gyakoribb kiigazítást a vonatkozó adatlapok egyszerű kicserélésével.

• Érsekcsanádnon rendezték meg az első magyar keresztény íjászversenyt. Az ország minden részéből több mint hetven íjász nevezett a megméretésre, de vendégekkel — családtagokkal — együtt a két-százat is meghaladta jelenlévők száma. [Versenyeredményt a hír nem közölt.]

• A Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség 1953-ban nyerte el teljes önállóságát, kiválva a Budavári Egyházközség-

ből. Az új gyülekezethez tartozott Pesthidegkút és Budakeszi evangélikussága is. Napjainkban a Budakeszi és környékén élő evangélikusok számára missziói gyülekezetet szerveződik nagyobb önállóság céljával. A szervezési munkát Lacknerné Pus-kás Sára ev. lelkész végzi.

• Az evangélikus lelkészképzés kielégíti az igényeket — nyilatkozta dr. Fabiny Tamás, az egyház teológiai képzéséért felelős püspöke. Az egyetemi fokon zajló hat évfolyamú lelkészképzés keretei között százötven hallgató folytatja tanulmányait. Kolozsvárról, az ottani protestáns főiskoláról, valamint Norvégiából, Kanadából, Szlovéniából, és Finnországból is jönnek tanulni Budapestre, sőt, az Evangélikus Hittudományi Egyetemen felekezeti közti képzést is vállalnak; a Magyarországi Metodista Egyház lelkészeit is az evangélikus teológián oktatják.

• Együtt lépett fel a három történelmi egyház annak érdekében, hogy az eddiginél több állampolgár ajánlja fel jövedelemdója egy százalékát valamelyikük számára. A katolikus, a református, és az evangélikus egyház első ízben tavaly fogott össze e célért; idén a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége is csatlakozott hozzájuk. A kampányt sajtótájékoztató előzte meg.

GYÜLEKEZETI HÍREK

— folytatva a 8. oldalról —

legkésőbb június 10-ig! ■ Június 29-én szombathoz este 7/6-kor nyírt köszöntő irodalmi estet rendezünk; levetítjük a "Szabadság, szerelem" című magyar filmet. Vacsorával és nagy szeretettel várjuk Önöket! ■ Július 26-án is tartunk zenés irodalmi estet vetítéssel egybekötve, Andrej Wajda: Katyn filmjét mutatjuk be. Ezen az alkalmon is lesz vacsora. Estünk 6-kor kezdődik! ■ Beteg testvéreinkért imádkozunk minden vasárnap, kérjük Önök is könyörögjenek értük: Juhász Teréziáért, aki a "Lutheran" kórház "Wound" nevű épületében bízik a gyógyító Jézus szeretetében! Kemes Lászlóért, Szeebach Gusztávért! ■ Sükösd Csaba testvérünk édesanyja váratlanul meghalt Székelyföldön, testvérünk gyászában osztozunk, Jézus szavával biztatjuk, Aki ezt ígerte: "Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is él." Csaba testvérünk 6 hónap alatt vesztette el feleségét, édesanyját, és testvérét! Gyermekai, Melinda és Csaba Franciaországban és Magyarországon tanulnak! ■ Köszönet kedves Rózsahegy-i Ida és Pál testvéreinknek, akik segítenek nekünk ebédeink elkészítésében; Nagy Imrének, Évának, Nagy Hajnalnak, Sándornak. Mezősi Lajosnak a finom süteményekért. Isten áldja meg mindegyikőjük szeretetét! ■ Minden kedves Testvéremnek, áldott, szép, tartalmas nyarat kívánok. Istenünk szentjeleg testi-lelki pihenésünket. Találjuk meg a csendben, a természetben, az erdőben, embertársaink társaságában, otthonunkban, az Isten szeretetét, amelyet ezen a nyáron is felkínál nekünk! Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva.

A REFORMÁCIÓ NÉGY OSZLOPA

— folytatva a 3. oldalról —

"Luther" című film vetítésén, valamint a moldvai csángó táncház programján vehettek részt az ünneplő látogatók.

A harmincöt tonnányi kőből készült emlékművet éjjel megvilágítják, amely így éjjel is emlékeztetheti az arra járókat a reformáció vívmányaira, értékeire, és kőbe vésett igazságaira.

Petri Gábor

* Az emlékmű képét legközelebbi számunkban hozzuk; sajnos ehhez a számhoz a képet lapzártaig nem kaphattuk meg. - Sz.

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkészek: Juhász S. Ferenc
és Tamásy Zoltán.

Templom és lelkeszi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:15 óraker, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkesz telefonszáma: 941-2212.

TORONTO

Lelkesz: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkeszi hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. **Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300.** Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

“Az Úr kinyitott egy ajtót, lépj be a Fénybe! Másnap hiába dörömbölsz, csukva lesz örökre!” - így köszöntjük minden Testvérünket. ■ Hűséges egyháztagjaink, **Babos Sándor 85. és Bakó László 80.** születésnapjukat ünnepelték. Hálát adunk az Urstennek értük, és imádkozunk, hogy Istenünk tartsa meg őket jó egészségben, hitben, szeretetben, szeretett családtagjaik és gyülekezetünk közösségében! ■ Megköszönjük **dr. Jenev László** márciusban tartott előadását, biztonyságtételét a hitről, amelyben biztonyságot tett arról, hogy számára mit jelentett és mit jelent a hit megélése. Nemcsak gyülekezeti tagjaink jelentek meg ezen a szép vasárnapi délutánon, hanem olyanok is, akik nagy tisztelői és egykor betegek voltak Testvérünknek. Tervezzük a közeljövőben, hogy máskor is rendezünk ilyen hitmélyítő alkalmakat, hiszen egymás hite által gazdagodhatunk! ■ Júniusban két alkalommal tartunk Istentiszteletet június 8-án és 22-én, az utóbbin úrvacsoraosztás is lesz! ■ Nagy szeretettel várjuk **dr. Fabiny Tamásnak**, az Északi Egyházkerület püspökének látogatását október hónap folyamán; boldogok vagyunk, hogy elfogadta meghívásunkat Torontóba és Clevelandba is! Természetesen a lapban is közzétesszük majd a püspöklátogatás időpontját és a részleteket! ■ Istenünk kiáradó szeretete töltse be Testvéreink életét, pihenésüket a nyár folyamán! Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkesz: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkeszi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul, Gyermekistentisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

“Nem kiborulnod kell, hanem leborulnod” - ezzel a gondolattal köszöntöm a Testvéreket. ■ Június 15-én apáknapi ebédre várjuk Testvéreinket. Ez a családi összejövetelünk azt a célt szolgálja, hogy köszöntsük az édesapákat, a fehér asztalok mellett elbeszélgessünk. Aki részt kíván venni az együttlétben, az hozzon körítést vagy édességet - gyümölcsöt. A finom sült pecsenyét itt a gyülekezetünk konyhájában készítjük el. Legyenek szívesek részvételi szándékukat jelezni

—folytatva a 7. oldalon—

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2008 JÚLIUS

1. Ap.Csel. 2:33-40 – 2Mózes 20:1-21
2. Ap.Csel. 16:23-34 – 2Mózes 24:1-18
3. Máté 18:1-6 – 2Mózes 25:1-12
4. János 19:31-37 – 2Mózes 32:1-14
5. Jelenések 3:1-6 – 2Mózes 32:15-35

PÜNKÖSD UTÁNI 8. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 2:19

6. Róma 7:14-25 – Máté 11:25-30
7. 2Kronikák 30:13-22 – 2Mózes 33:1-23
8. Máté 22:1-14 – 2Mózes 34:1-16
9. Zakariás 8:9-17 – 2Mózes 34:17-28
10. 1Korinthus 10:16-17 – 2Mó. 34:29-35
11. Lukács 22:14-20 – 2Mózes 40:1-17
12. Jelenések 19:4-9 – 2Mózes 40:34-38

PÜNKÖSD UTÁNI 9. VASÁRNAP

Heti ige: Efezus 5:8-9

13. Róma 8:1-11 – Máté 13:1-23
14. Jakab 2:14-26 – Márk 3:7-19
15. 2Korinthus 6:11-18 – Márk 5:2-30
16. Jakab 3:13-19 – Márk 3:31-35
17. Lukács 11:33-36 – Márk 4:1-9
18. János 18:19-24 – Márk 4:10-20
19. Filippi 2:12-18 – Márk 4:21-25

PÜNKÖSD UTÁNI 10. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 12:48

20. Róm. 8:12-25 – Máté 13:24-30,36-43
21. 1Királyok 3:16-28 – Márk 4:26-29
22. Ezékiel 3:16-21 – Márk 4:30-41
23. Máté 19:4-15 – Márk 5: 1:-20
24. Efezus 5:15-20 – Márk 5:21-34
25. **Idősebb Jakab apostol emléknappja**
Ap.Csel. 11:27-12:3 – Márk 10:35-45

PÜNKÖSD UTÁNI 11. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 33:12

27. Róma 8:26-39 – Máté 13:44-52
28. Róma 11:1-12 – Márk 6:1-6
29. 128. Zsoltár – Márk 6:7-13

30. János 4:19-26 – Márk 6:14-29
31. Róma 11:13-24 – Márk 6:30-44

2008 AUGUSZTUS

1. Lukács 23:27-31 – Márk 6:45-56
2. 5Mózes 4:27-40 – Márk 7:1-23

PÜNKÖSD UTÁNI 12. VASÁRNAP

Heti ige: 1Péter 5:5

3. Róma 9:1-5 – Máté 14:13-21
4. Ezékiel 17:1-6,22-24 – Márk 7:24-30
5. 1Mózes 19:15-26 – Márk 7:31-37
6. 73. Zsoltár – Márk 8:1-9
7. 1Péter 5:1-5 – Márk 8:10-21
9. Lukács 22:54-62 – Márk 8:22-26

PÜNKÖSD UTÁNI 13. VASÁRNAP

Heti ige: Ézsaiás 42:3

10. Róma 10:5-15 – Máté 14:22-33
11. 133. és 134. Zsoltár – Márk 8:34-9:1
12. 4Mózes 12:1-15 – Márk 9:2-13
13. Máté 187:14-21 – Márk 9:14-19
14. Jakab 5:13-16 – Márk 9:30-37
15. Lukács 23:6-12 – Márk 9:38-41
16. Ézsaiás 57:15-19 – Márk 9:42-50

PÜNKÖSD UTÁNI 14. VASÁRNAP

Heti ige: Máté 25:40

17. Róma 11:33-36 – Máté 15:21-28
18. 5Mózes 15:1-11 – Márk 10:1-12
19. Ámosz 5:4-15 – Márk 10:13-16
20. 5Mózes 24:10-22 – Márk 10:17-27
21. Ap.Csel. 4:32-37 – Márk 10:28-31
22. Máté 26 47-50 – Márk 10:32-45
23. Judás 1-2,20-25 – Márk 10:46-52

PÜNKÖSD UTÁNI 15. VASÁRNAP

(Bertalan apostol emléknappja)

Heti ige: Zsoltár 103:2

24. Róma 12:1-8 – Máté 16:13-20
25. 1Timóteus 1:1-7 – Jeremiás 1:1-10
26. János 9:24-41 – Jeremiás 1:11-19
27. Filemon 1-22 – Jeremiás 2:1-13
28. 1Kronikák 29:9-18 – Jeremiás 3:1-10
29. János 13:31-35 – Jeremiás 3:19-4:4
30. 2Thesszalónika 2:13-17 – Jer. 6:9-23

PÜNKÖSD UTÁNI 26. VASÁRNAP

Heti ige: 1Péter 5:7

31. Róma 12:9-21 – Máté 16:21-28 L/RCL

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA 2008. JÚLIUS 15-ÉN.

ERŐS VÁR
PO BOX 770828
LAKEWOOD OH 44107-0038

ADDRESS SERVICE REQUESTED

ELŐFIZETÉSE
LEJÁRT-E?

PERIODICALS
POSTAGE
PAID
CLEVELAND, OHIO